Pb
12520
his
160

TIENTAL BRIEVEN

BETREKKELIJK DE

REIS, AANKOMST EN VESTIGING

NAAR EN IN

NOORD-AMERIKA,

VAN EENIGE

LANDVERHUIZERS

VERTROKKEN UIT DE

GRIETENIJEN HET BILDT EN BARRADEEL

in Vriesland.

TE FRANEKER, BIJ
T. TELENGA,
1848.

Legaat
Mr. J. DIRKS.

HELVOETSLUIS, den 12 Mei 1840

Geachte Vriend!

Bij het in handen nemen van dezen brief, zal het UEd. blijken, dat het geene heilmare is. Onze lieveling HOUKJE is niet meer, eene niet lange maar extra zware ziekte, maakte heden morgen 4½ uur een einde aan haar, voor ons zoo dierbaar leven. Aan boord heerschen de mazelen, heden morgen 6 uur is, na HOUKJE zoo ik meen de 15de overleden, waaronder 14 kinderen. Hoe zwaar deze slag ons treft is bij geene mogelijkheid te beschrijven; maar Hij, die de lievelingen ons heeft gegeven, heeft ook het regt om ze terug te nemen. Mijne vrouw is troosteloos.

Van ons Barkschip worden, 10 dagen na heden, 100 personen afgenomen, dat zal een heilzaam middel zijn om pestziekte voor te komen, zoo lang houd ik SIJTSKE aan wal. Van daag wordt ons schip uitgerookt. Wij bevinden ons evenwel ook als aan wal.

Zondag 6 Junij. Wij hebben den 12 Mei, toen HOUKJE overleden was, het schip *Prinses Sophia* verlaten. Het was ons onmogelijk langer in het verpeste tusschendek te blijven, waar inderdaad de vuige doodlucht iemand tegen kwam. . . . Drie à vier dagen na mijn vertrek van het schip, heeft de kapitein order gegeven dat de kisten en koffers moesten aan wal gebragt worden van de personen, die op de *Louisa* zouden overgaan; dan de passagiers wilden hunne kisten niet laten vertrekken eer dan zij, en zoo is het blijven sleuren tot Pinxter Maandag 24 Mei, toen de *Louiza* arriveerde. Den volgenden morgen had de overscheping plaats. Den 27sten is *Prinses Sophia* in zee gestoken; aan de achtergebleven passagiers schreef men dat hun geene schadevergoeding zou worden uitbetaald. (Wij zouden n. l. per dag 1 gulden de persoon

ontvangen als wij van het schip *Sophia* afgingen.) Ik schreef aan de Reeders en Kargadoors hierover, en aan den Amerikaanschen Consul klaagde ik mijnen nood. Het gelukkig gevolg was, dat ik 30 gulden ontving.

Maandag 7 Junij. Uit bijzondere gunst van den Kapitein der *Louisa* heb ik eene hut in de kerk gekregen; ik ben alzoo geheel op mij zelf. De kerk is eigenlijk het tusschengedeelte van het tusschendek en de kajuit, en doet 30 gulden vracht de persoon meer. Maar dat betaal ik niet, geen cent meer. Maar gij moet u geene kerk voorstellen met eene preêkstoel zoo als te *St. Anna* en een orgel zoo als te *Haarlem*, waarachtig niet, ofschoon, orgel-muzijk hebben wij ook aan boord niet noodig, er zijn bij ons 30 Duitschers, die allen kunnen spelen op onderscheiden instrumenten, en ons soms ons leed bijna doen vergeten.

Woensdag 9 Junij. Gister avond verbeeldden negen matrozen zich, dat zij niet goed behandeld werden en weigerden daarom den Kapitein hunne dienst. Dit had ten gevolge, dat heden namiddag drie soldaten, twee politie-dienaren en een officier aan boord kwamen zeilen, om hunnen aanvoerder te halen en hem naar het hier liggend oorlogschip, misschien te brengen. De andere acht verkozen te volgen, maar dit werd hun geweigerd. De aanvoerder heet Thomas en is geboortig uit *Vriesland*. . . . Alles schijnt zamen te loopen tot vertraging van ons vertrek.

Donderdag 10 Junij. Alzoo de acht matrozen heden nog niet verkozen hunne bezigheden te hervatten, had heden het volgende aan boord plaats: Eene sloep van het oorlogschip *de Schelde*, geroeid door twaalf met sabels gewapende matrozen, kwam op zij van ons schip, en bragt aan boord een Luitenant van de kanoneerboot, met zeven soldaten, gewapend met geladen

geweren en sabels. Nadat de soldaten hunne bajonetten opgestoken en zich op bevel in eene rij geschaard hadden, moesten de weêrspannigen voorkomen, die ook met messen op de zijde, zoo als gebruikelijk, verschenen. De Luitenant sprak hen aan in zeer krachtige woorden, en ried hen, als man van eer, dat zij als brave kerels hunnen pligt zouden doen, en dat ZE. anders genoodzaakt zoude zijn, hen allen gebocid naar het oorlogschip te voeren, en dat zij als oproerlingen zouden worden behandeld. Dit had ten gevolge, dat zij na eene korte woordenwisseling, het eerste verkozen.

Dingsdag 22 Junij, 's morgens 6 uur. Zoo even wekten ons de zware schokken van het anker opwinden, dat was een zeker teeken van vertrek. Ik ging opstaan en op het dek, en het eerste wat ik hoorde, was, dat de stuurman bevel gaf tot het door ons zoo lang verbeid: »*zeilen los!*" dit waren woorden voor ons, die ons zoodanig troffen als verkondigden zij ons geluk.

Zoo aanstonds gaat de loots van boord.

Hiernevens mijn laatst vaartwel uit het Vaderland!

S. OSINGA.

ALBANY, 5 October 1847.

Geachte Vriend!

Zal er dan nimmer berigt van Osinga komen? zoude hij ons vergeten hebben? . . . Zoo hoor ik u dagelijks zeggen; maar gij weet wel, ik kan alles niet te gelijk doen. Mijn schrijven is, in het eerst, van dag tot dag, en later, van week tot week, uitgesteld. Nu was het, wij moeten eerst in *Albany* zijn, dan, wij moeten eerst eene vaste woning hebben, waar wij kunnen en willen blijven, of, ik moet eerst vast werk hebben, enz. Dit is nu alles, hoop ik, eenmaal zoo, en nu zal ik schrijven,

Osinga, S.
Albany, New York - ?
S. Osinga to friends
Albany, October 3, 1847

Dear friend,

Shall there then never come a letter from Osinga? Suppose he has forgotten us? .... So I hear you say everyday. But you well know that I can't do everything at the same time. My writing is postponed, first, from day to day and later from week to week. First it was that we must be in Albany, then we must first have a definite residence, where we can and will stay, or I must have definite work, etc. This now, everything I hope, and now I will write, but not much, you must be satisfied with a little. If all is well I shall write you more in the spring. Now I am letting my notes about my trip be omitted, in order to continue to complete the same with much detail. We had a good trip and little danger, except for a night with heavy fog that we could easily have sailed onto another ship; it was not a ships' length away from us and lay at anchor on the Newfoundland bank. They had a bell on board, but our watchman in front heard it too late, but fortunately it still went good. Also a child died on board, her body, within a few hours, was given as prey to the North Sea inhabitants, in a small casket that was half filled with sand, nailed, and then pushed over board, the casket floated, and probably before long will have sunk, and, probably, has gone to pieces by the waves.

Tuesday, June 22 at 6:30 in the morning we were under sail again and on Saturday, July 31 in the morning at 7:30, we saw the American Coast. Wednesday, August 4 in the morning, we stepped ashore in the big city of New York. Here I am, in the first house where I came in, already cheated, and this through a fellow countryman, t.w. inn keeper H. Albers, in the west street, who the other mornings took twice as much money from me, as we had agreed on the day before. This is a man (NB) who continues to be consulted by the Netherlands Committees regarding the correction of Hollanders!

Because I, due to the condition of my wife, did not dare travel further, I rented for one month a room in New York on Thomas Street, where a son was born to us on August 13. Here I looked for work, but to no avail. Although I was determined to accept any job for my beloved, it does not come easy for anyone who doesn't know the English language. And those who have no money are not welcomed by many, especially not by Hollanders,

because they thrive much on swindling. I now had an occasion to see the city once. From all that I saw, I will now mention nothing else than the Broadway, the prominent street; here are very beautiful distinguished church buildings; but in none in New York is the Dutch language preached. The largest church with the highest tower is found on Broadway, a very nice building in the Gothic style; these towers alone have chimes, which play every Sunday before the church service. This church belongs to the Episcopalians and is called Trinity Church and this church has, like many others, a beautiful organ. Generally the organs here are smaller than in Holland. The Americans seem to consider it foolish, to make an organ so large that one cannot use the whole thing. Different churches are covered with carpet. The pulpit chairs have mostly no sound board and the rise on both sides. The ministers are clothed like the Friesian judges, with the exception that the bands are smaller. They wear a usual hat, no three cornered hat, it is not permissible in the church to sit with a hat on during the service. The Jews make an exception here. On the street called Broadway, a person finds different buildings of pure marble in which the City Hall and a Roman Church and tower distinguish. These stand at the end of Broadway, so it seems, seen from the bottom of the road, to be standing in the middle of the street. My guess is that this street is a half hour's walk long. Here they say it is two hours but this I don't believe, and about a hundred feet wide. Near the City Hall, in St. James Park, is a great, big fountain, which sometimes throws up water twenty-five feet high in the air; and nearby there is for sure the largest hotel in the city, at least what I have seen, a house of five floors; in the front there are forty-nine windows, and it has a royal entrance as doorway on the one side. There are forty-four windows in the same side. There are twelve prominent stores and each one has its glass doors but no windows. There are only stores there, no private homes. This house will cost a lot of rent. If one compares it with a house in the neighborhood where I have been, in a less prominent street, where there was an ordinary store and also a good private home, which costed six hundred dollars to rent.

We came to Albany on August 31, and there came upon to our surprise, our fellow villager Jonk, and we stayed with them for a few days. During the time we stayed there they lost their youngest child. It still doesn't go well with Jonk.

Here there is a Reformed minister by the name of Wyckhoff, he, through his

connections with many, had me placed with a bookbinder. We went thither together, on a morning that he just was to have prayer by a now deceased emigrant from Zeeland. The minister spoke for me but the gentlemen let us to know that he could not use an adult person and said he wasn't physically capable to speak to me; but he said, "I could use him for three dollars a week, but then he must do boy's work, that is in the morning light the stove, fetch and deliver books through the city, and then do some work in the shop. Then he can learn some English and if a job becomes available, and we suit each other good, then everything will be settled for him." Say that to him, Reverend! And also say this to him, that if he takes this on, that any day he sees something better, he can leave or stay, whatever he chooses." Enough. I have taken it on, of course. I have now been at work for two weeks, and it pleases me very much, and the master is also pleased, of this I am sure; because he has given me the keys of his store, for the reason that I have to be there first in the morning. He lives about a quarter of an hour from here. I can come in the same whenever I want to, thus he seems to put confidence in me. In the store or really the shop, there are for sure 1000 bound books, maybe more, of which the most prominent are Bibles of 52 Holland gilders a piece; a barrel of flour of about 150 pounds in stock, for the making of starch or paste adhesive, a barrel of gum, coal, etc, and to give the keys to a stranger who has just arrived, amazing! Also he said to Rev. Wyckoff, "Osinga I hope will stay with me the winter, and before long I will give him more money. In the spring he will, I hope, be able to earn five dollars a week." Then it will be well, I rejoice in this, and you with me, isn't it true? This I can well guess. I faithfully visited the Sunday School, they have a place in the Consistory room, a room in the church. Here free instruction is given in the English language. Now, have a better reputation with mister . . . than in the beginning. The pastor meant that first I had to separate, that we could get along on the way, but now it is fine. The Reverend is a very religious man, but he doesn't walk around showing it. He willingly helps someone along, but his condition is one has to have a good religious and moral conduct; and what is noble about him, he does not make any money. Last month two people caused a great scandal in the city. One started a fire, burning five houses in one night; the other one murdered someone. The first one was a German, a carpenter, he probably needed some work, this one sits in prison. The second one, I believe, an Irishman, has fled. I have

heard that they will let them look through a hempen window, until they become blue. But first, they have to catch the Irishman first. The death-sentence is not executed in public here.

One generally says, at your place, that the daily wage here is one dollar. That is true, provided a person is neat and ready. In the beginning work is arduous. Also, everything is not as cheap here as they say by you. This is probably because of the confusion regarding the exchange rate. The best cow meat costs 8 cents (this is 2 pennies in Holland), sheep meat 3 cents (a half penny in the Netherlands). Here a cent is a 1/100 of a dollar and the dollar is two gilders and 50 cents in the Netherlands. A pound of Wheatmeal costs 4 cents, buckwheat 2 cents. Potatoes 1, 50 guilders a ton, these are generally large and the very best, although they contain a disease once in a while. But a person doesn't hear anything spoken of that. The vegetables are expensive. A small cabbage costs 4 cents (a ten cent piece). Is cabbage also grown there? you will say, yes sir, but it is expensive. The gleaning costs, for sure, 5 gilders a ton. Last week I picked pears by Rev. Wykoff, (he had eagerly made this request from my Master) who had many of our usual "Dirkje" pears. Coffee beans and sugar cost 12 cents American money, butter 20 cents a pound American, 2 quarts of milk 5 cents American, candles 16 cents American, rice grits, beans 6 American cents per pound. Wheat bread 7 cents American, the large bread 3 pounds; this is very good. A person does not find rye bread here, the one does at your place, yet all from rye flour. The children can go to school free, to the schools in the district. Sijtske also will soon go. Due to our moving last week, I am not sure where the school is here. I will call upon the minister, to promote this. The winters here are long and cold, the summer is much warmer than by you.

I have spoken to two Doctors, also Hollanders, they are coming along very well; but they have to know the English language well. However, here good medical knowledge is not always required. They themselves keep a pharmacy in general. A person finds a few German Pharmacies here. They are about the same as the Dutch ones. The American ones are quite different. A visit costs a dollar, and is paid immediately, although the poor are treated more gracefully. A delivery costs between 5 to 50 dollars. The American Doctors ride in carriages through the city visiting their patients. I would really dare to recommend to

Doctors emigration, but I will come back to this point later. Anyone who has been here only six weeks cannot advise for or against properly. In Albany there is an Academy and a secondary school, both are very nice buildings; the city hall is a large white marble building, with a cupola just about as large as the roof of St. Anna church, and is covered with yellow copper. Later I hope to give a description of different buildings. When I know the language better, then this can be done better, and this I will know better soon.

Farewell, now and in the time to come, and if the ocean separates us from each other forever on this earth, may Providence give, then, that we shall see each other again there, where, free of time and change, once again the friend shall see friends again. That is the wish.

Your American Friend,

S. Osinga

geweren en sabels. Nadat de soldaten hunne bajonetten opgestoken en zich op bevel in eene rij geschaard hadden, moesten de weêrspannigen voorkomen, die ook met messen op de zijde, zoo als gebruikelijk, verschenen. De Luitenant sprak hen aan in zeer krachtige woorden, en ried hen, als man van eer, dat zij als brave kerels hunnen pligt zouden doen, en dat ZE. anders genoodzaakt zoude zijn, hen allen geboeid naar het oorlogschip te voeren, en dat zij als oproerlingen zouden worden behandeld. Dit had ten gevolge, dat zij na eene korte woordenwisseling, het eerste verkozen.

Dingsdag 22 Junij, 's morgens 6 uur. Zoo even wekten ons de zware schokken van het anker opwinden, dat was een zeker teeken van vertrek. Ik ging opstaan en op het dek, en het eerste wat ik hoorde, was, dat de stuurman bevel gaf tot het door ons zoo lang verbeid: »*zeilen los!*" dit waren woorden voor ons, die ons zoodanig troffen als verkondigden zij ons geluk.

Zoo aanstonds gaat de loots van boord.

Hiernevens mijn laatst vaartwel uit het Vaderland!

S. OSINGA.

ALBANY, 5 October 1847.

Geachte Vriend!

Zal er dan nimmer berigt van Osinga komen? zoude hij ons vergeten hebben? . . . Zoo hoor ik u dagelijks zeggen; maar gij weet wel, ik kan alles niet te gelijk doen. Mijn schrijven is, in het eerst, van dag tot dag, en later, van week tot week, uitgesteld. Nu was het, wij moeten eerst in *Albany* zijn, dan, wij moeten eerst eene vaste woning hebben, waar wij kunnen en willen blijven, of, ik moet eerst vast werk hebben, enz. Dit is nu alles; hoop ik, eenmaal zoo, en nu zal ik schrijven,

maar niet veel, stel u met weinig te vreden. Bij welzijn zal ik in het voorjaar veel schrijven. Ik laat nu nog mijne aanteekeningen van de reis achterwege, om dezelve vervolgens met vele bijzonderheden te voltooijen.

Wij hebben eene goede reis gehad en weinig gevaar, als een nacht met zware mist, dat wij zoo of zoo aan een Brik zouden aangezeild hebben; hij was geene scheepslengte van ons af en lag op de New-foundlandsbank ten anker. Zij hadden wel een klok aan boord, maar onze wacht voorop hoorde hen te laat, het ging gelukkig nog goed. Ook overleed er aan boord nog een kind, dat na verloop van eenige uren aan de Noordzee-bewoners werd ten prooi gegeven, in een kistje, dat half vol zand werd gedaan, bespijkerd, en zoo over boord gezet; het kistje dreef, en zal misschien eer het tijd tot zinken had, uit elkander zijn geslagen.

Dingsdag 22 Junij 's morgens $6\frac{1}{2}$ uur zijn wij onder zeil gegaan en Zaturdag den 31 Julij 's morgens $7\frac{1}{2}$ uur zagen wij de Amerikaansche kust. Woensdag den 4 Augustus des voordemiddags stapten wij aan wal in de groote stad *New-York*. Hier ben ik, in het eerste huis, waar ik inkwam, reeds bedrogen, en wel door een' landsman, t. w. de Logementhouder H. Albers, in de weststraat, die mij de andere morgens tweemaal zooveel geld afnam, als wij de vorige dag accoord hadden gemaakt. Dit is een man (NB) die veeltijds geraadpleegd wordt door de Nederl. Commissie, over het teregtwijzen van Hollanders!

Omdat ik, uithoofde de toestand mijner vrouw, niet verder durfde reizen, heb ik voor eene maand in *New-York* eene kamer gehuurd in de Thomas-street, alwaar ons den 15 Augustus een' zoon werd geboren. Ik heb hier te vergeefs om werk geloopen, schoon ik besloten had veel voor lief te nemen. Iemand die de Engelsche taal niet kent, komt niet gemakkelijk te regt, en iemand

die geen money heeft, is bij velen niet welkom, vooral bij Hollanders niet; want die leven veel van afzetterij.

Ik had nu gelegenheid de stad eens te bezien, dan van al het geziene zal ik nu niet anders melden dan alleen van de Broad-way, (Breede weg) de voornaamste straat, hierin zijn onderscheiden zeer schoone kerkgebouwen; maar in geene in *New-York* wordt Nederlandsch gepredikt. De grootste kerk en de hoogste toren in *New-York* is op de Broad-way, een zeer schoon gebouw in de Gothische orde; deze toren heeft alleen een speelwerk, en speelt allen des Zondags voor de Godsdienstoefening. Deze kerk behoort aan de Episcopalen en is Called genaamd. Trinity Church leer; Trinytie Tjursch, d. i. Drieëenheids kerk, deze kerk heeft, zoo als vele anderen, een schoon orgel. In het algemeen zijn de orgels hier kleiner dan in Holland. De Amerikanen schijnen het voor gekheid te houden, dezelve zoo groot te maken, dat zij ze niet geheel kunnen gebruiken. Onderscheiden kerken zijn met tapijten belegd. De predikstoelen hebben meest geen klankbord en de opgang aan beide zijden. De Leeraars zijn gekleed als de Vriesche raadsheeren, uitgenomen de bef is kleiner. Zij dragen eene gewone hoed, geen steek; het is niet geoorloofd in de kerk gedurende de Godsdienst met gedekt hoofd te zitten. De joden maken hierin eene uitzondering. Op de straks genoemde Broad-way vindt men onderscheidene gebouwen van klinkklare marmer, waarin Citij Hall en eene Roomsche kerk en toren uitmunten; deze staat op het einde van Broad-way, zoo het schijnt, van het ondereinde gezien, midden op de straat. Deze straat is naar mijn gissing een en een half uur gaans lang, zij zeggen hier twee uren, maar dat geloof ik niet; en ongeveer honderd voeten breed. Bij City Hall, in het St. James Park, is eene zeer fraaije springende fontein, die soms het water vijf en twintig voeten hoog opwerpt; daar

Bij is zeker het grootste logement der stad, althans dat ik gezien heb, een huis van vijf verdiepingen; in het front heeft het negen en veertig ramen, en eene roijale ingang of poort, aan de eene zijde zijn vier en veertig ramen, en onder in hetzelve zijn twaalf voorname winkels, hebbende deze ieder hunne groote glazen deuren, maar geene ramen. Het zijn ook alleen maar winkels, geene woonhuizen. Dit huis zal zeker veel huur moeten doen, als men hierbij vergelijkt een huis, waarin ik geweest ben, in eene mindere straat, waarin een' ordinairen winkel was en tevens een goed woonhuis, hetwelk zes honderd dollars aan huur deed.

Wij zijn den 31 Augustus in *Albany* aangekomen, en troffen daar, tot onze verwondering, onzen dorpsgenoot Jonk aan, hierbij hebben wij eenige dagen vertoefd. Zij hebben, tijdens ons verblijf daar, hun jongste kind verloren. Met Jonk gaat het, tot nogtoe, niet te best.

Hier is een Gereformeerd Predikant, genaamd Wyckoff, deze heeft mij, door zijnen invloed, dien hij heeft bij velen, geplaatst bij eenen boekbinder. Wij gingen zamen derwaarts, op eenen morgen, dat hij juist, bij een' nu overleden landverhuizer uit Zeeland, een gebed zoude doen. ZEw. sprak voor mij, maar de meester gaf te kennen geen volwassen persoon te kunnen gebruiken, en nog daarbij maakte hij zwarigheid dat hij niet met mij kon spreken; »maar," zeide hij, »ik zoude hem kunnen gebruiken voor drie dollars in de week, doch dan moet hij jongens werk doen, dat is 's morgens de kagchels aanmaken, bocken halen en bezorgen door de stad, en dan eenige werkzaamheden doen in de shop (werkhuis); kan hij dan wat Engelsch verstaan, en er valt eene plaats open, en wij bevallen elkander goed, dan zal hem alles wel schikken. Zeg hem dat, Dominé! en zeg hem tevens, dat, als hij het aanneemt, hij alle dagen, als hij wat beters ziet, kan weggaan of blijven,

naar verkiezing;" genoeg, ik heb het, zoo als natuurlijk is, gretig aangenomen.

Ik ben nu twee weken daar werkzaam geweest, en het bevalt mij zeer goed; wat meer is, de meester ook, hiervan ben ik overtuigd; want hij heeft mij de sleutels van zijnen winkel gegeven, om reden, dat ik er 's morgens eerst moest wezen. Hij woont hier bijna een kwartuur van af. Ik kan in dezelve komen wanneer ik wil, dus hij schijnt vertrouwen in mij te stellen. In de winkel, of eigenlijk de shop, zijn zeker 1000 gebonden boeken, misschien meer, waarvan de voornaamste zijn bijbels van 52 guldens Hollandsch het stuk; een vat meel van ongeveer 150 pond in voorraad, tot het maken van stijfsel of plaksel, een dito vat lijm, steenkolen, etc., en daarvan aan een pas aangekomen vreemdeling de sleutels te geven! Ook heeft hij Do. Wyckoff gezegd: » Osinga zal hoop ik de winter bij mij blijven, en eerlang zal ik hem meer geld geven. In het voorjaar zal hij, hoop ik, vijf dollars in de week kunnen verdienen." — Dan gaat het goed, ik verheug mij hierin, en gij met mij, niet waar? dit kan ik wel gissen. Ik bezoek getrouw de Zondags-school, deze heeft plaats in de Consistorieroon, eene kamer bij de kerk. Hier wordt kosteloos onderwijs gegeven in de Engelsche taal. Ik sta bij Dominé in een goed blaadje, beter dan in het eerst. ZWEw. meende eerst dat ik afgescheiden moest zijn, dat wij dan beter over den weg zouden komen, doch nu is het goed. ZWEw is een zeer godsdienstig man, maar loopt er in het geheel niet mede te koop. Hij helpt iemand gaarne voort, maar de vereischte bij hem is een godsdienstig en zedelijk gedrag; en wat edel is, hij verdient er niets aan.

In de vorige maand hebben twee personen veel opspraak in de stad gemaakt. De een stichtte brand, die vijf huizen in eene nacht in de asch legde; de andere vermoordde iemand De eerste was een Duitscher, een tim-

merman, hij is misschien aan werk toe geweest, deze zit gevangen. De tweede is, geloof ik, een Ier, deze is gevlugt. Ik heb gehoord dat zij ze beide door een henneppen venstertje zullen laten kijken, tot zij blaauw worden, t. w., de Ier moeten ze eerst vangen. Het doodvonnis wordt hier niet in het publiek voltrokken.

Men zegt in het algemeen bij u, dat de daghuur hier een dollard is, dat is zoo ook, mits, dan moet men kant en klaar wezen. In het begin gaat dit moeijelijk. Ook is alles zoo goedkoop niet als ze bij u zeggen, dit is om de verwarring in de centen misschien; want best koevleesch kost 8 centen (dit is 4 stuivers Nederl.), schaapvleesch 3 centen ($1\frac{1}{2}$ stuiver Nederl). Hier is de cent een honderdste van de dollar en de dollar is twee gulden vijftig cents Nederl. Het pond tarwenmeel kost 4 centen, boekweiten 2 centen. Aardappels *f* 1,50 de ton, deze zijn in het algemeen groot van stuk en zeer best, schoon de ziekte er ook in is, maar daar hoort men weinig over spreken. De groenten zijn duur. Eene niet groote kool kost 4 centen (een dubbeltje.) Daar wordt ook kool gebouwd? zult gij zeggen, jes sir, maar zij is duur. De rapen kosten zeker wel 3 guldens de ton. Ik heb verleden week peren geplukt bij Do. Wyckoff, (deze had dit gaarne en verzocht daar mijnen meester om), welke veel hadden van onze gewone Dirkje peer. Koffijboonen en suiker kosten 12 centen Amerik., boter 20 cts. Amerik. het pond, melk het mengelen 5 cts. Amerik., kaarsen 16 cts. Amerik., rijst, gort, boontjes 6 Amerik. centen het pond. Tarwenbrood 7 cnt. Amerik., het brood van ruim 3 pond, deze zijn zeer goed. Men vindt hier geen Roggenbrood, d. i. zoo als bij u, nog al van bloem van Rogge.

De kinderen kunnen kosteloos schoolgaan, op de Districts schoolen. Sijtske zal ook spoedig gaan. Met het verhuizen in de vorige week, weet ik nog niet waar

de school hier is. Ik zal Dominé verzoeken, dit te bevorderen.

De winter is hier lang en koud, de zomer is veel warmer dan bij u.

Ik heb twee Doctors gesproken, ook Hollanders, die komen hier zeer goed voort; maar zij moeten de Engelsche taal goed kennen, groote kunde wordt, geloof ik, zoo naauw niet op gezien. Zij houden zelfs Apotheek in het algemeen. Men vindt hier eenige Duitsche Apotheken, die komen met de Hollandsche overeen, de Amerikaansche verschilt er veel van. De visite is een dollar, en wordt dadelijk betaald; doch armen worden wel eens civielder behandeld. Eene verlossing doet van 5 tot 50 dollars. De Amerikaansche Dokters rijden met rijtuigen door de stad naar de patienten. Ik zoude Dokters zeer wel het landverhuizen durven aanraden, maar op dit punt kom ik later terug. Iemand, die 6 weken hier is, kan van aan- en afraden nog niet veel weten.

In *Albany* is eene Academie en een Atheneum, beide zeer schoone gebouwen. Het stadshuis is een groot wit marmeren gebouw, met eene koepel, bijna zoo groot als het dak van de kerk te *St. Anna*, dezelve is met geel koper gedekt. Later hoop ik van onderscheiden gebouwen eene beschrijving te geven, als ik de taal ken, dan gaat dit beter, en die zal ik spoedig kennen.

Vaartwel, nu en t' aller tijd, en zal de oceaan ons, op deze aarde, altijd van elkander scheiden, de Voorzienigheid geve dan, dat wij *na dezen* elkander zullen wederzien, dáár, waar vrij van tijd en wisselingen, eens de vriend zijne vrienden weêr zal zien. Dat wenscht

uw Amerikaansche Vriend

S. OSINGA.

Osinga, S.
Albany
October, 1847

Dear Brother, Family and Friends,

We are well, according to our way of seeing it we have it good. Earning money is not much with me; but we can live on it. I have a very good master. I have a good stand with him. He gave me a cook stove and he will also give me a ton or 2000 pounds of coal. He will let me to understand, three dollars, properly speaking, is too little for you. He also often asks me if we lack anything. His mother gave us a bed. But it is true the more a person gets acquainted with the Americans, the more a person esteems them highly. They are, on the whole, the very best people, they feel for Hollanders, less for Germans, nothing with learning, this is also a bad nation; but this they have, in the beginning by most of the Hollanders before, they know the English language.

De Vree from Sexbierum and Oolberg from Oosterbierum both live here in the city. De Vree is making good progress but Oolberg not yet, but he will go ahead, I think, but we do not have this plan. The smallpox is going around here and is becoming worse, both the named persons, the one has five and the other four down with it, I believe. They have also resisted vaccination, but I believe that Rev. Wyckoff half compelled them, this to employ by still free people. A person finds many families still here, those who are of Holland descent, but who do not know the Holland language anymore. Rev. Wykhoff's great-grandfather was a Hollander, this is what he said to me. Over such things they speak readily, and if you can speak in their language with them, that reasonably pleases them. The Elders are given two hours of instruction in the English language every Sunday. Generally they are dissuaded from taking a lot of goods with them to America, but I do not discourage this provided there must be a proper limit, and people must be especially cared for, that the carters do not sit under the boxes too long, not diagonal, then the boxes will go to pieces, if they are not strong. Our captain, Verschuer, is for sure one of the best captains of Holland, as seaman not alone, but also as a good man for his passengers and his vessel, *the Louiza,* a fast sailing launch. The office of Hudig and Blokhuizen, at Rotterdam is recommended for emigrants. At the same time they are strongly advised to hold themselves with the Netherlands Society established at New York. The best way is, this I know for sure, not to stay in New York if you want to travel further, most of those

who do stay, are sorry they did later. Also people do not get a ticket at once for the west but from city to city such as from New York to Albany and then they consult the honorable Rev. Wyckoff, who lives there on Lydius Street No. 100, he is an inestimable man for emigrants. The Reverend helps many rightly and does so without concern for himself. The need for the English language is of great importance. Up to now people used the instruction booklet of Hakbijl, one of the best and cheapest works, it costs 90 cents and has around 200 pages small print.

Albany lies 50 hours above New York.

With friendly greetings, S. Osinga

Osinga, S.
Albany, 1847

ALBANY, October 1847.

Geachte Broeder, Familie en Vrienden!

Wij zijn gezond, en hebben het goed naar onzen zin. Het geld verdienen is met mij nog niet veel; wij kunnen er van leven. Ik heb een' zeer goede meester, bij wien ik het zeer goed heb staan. Hij heeft mij eene kookkagchel gegeven, en zal mij nog een ton of 2000 pond steenkolen schenken. Hij wil daarmede te kennen geven, drie dollars is mij eigenlijk te weinig voor u. Hij vraagt mij gedurig of wij ook gebrek hebben. Zijne moeder heeft ons een ledikant gegeven. Het is maar waar, hoe meer men met de Amerikanen bekend wordt, hoe meer men ze leert hoogschatten. Het zijn in het algemeen zeer beste menschen, en zij hebben veel op met Hollanders, minder met Duitschers, en niets met Ieren, dit is ook eene slechte natie; maar dit hebben zij, in het begin, bij de meeste Hollanders vóór, zij kennen de Engelsche taal.

De Vree, van *Sexbierum*, en Oolberg, van *Oosterbierum*, wonen beide hier in de stad. De Vree is goed aan den gang. Oolberg nog niet, die zal ook verder gaan, denk ik, maar dit plan hebben wij niet. De pokken gaan hier om en woeden sterk, bij beide genoemde personen heeft de eene er vijf en de andere er vier aan liggen, geloof ik. Zij hebben zich ook tegen de vaccinatie verzet, maar ik geloof, dat D°. Wykhoff hen half heeft gedwongen, dit bij de nog vrij zijnde personen aan te wenden. Men vindt vele familien nog hier, die van Hollanders afkomstig zijn, maar zij kennen de taal meest niet meer. Dom. Wykhoff's overgrootvader was een Hollander, dit heeft hij mij gezegd. Over zulke dingen spreken zij gaarne, en als gij dan in hunne taal met hen kunt spreken, bevalt dat hun

magtig. Dº. Elders (ouderlingen) geven kosteloos alle zondagen twee uren onderwijs in de Engelsche taal.

In het algemeen wordt er afgeraden, om veel goederen mede te nemen naar Amerika, maar dit raad ik niet af, mits het moet eene behoorlijke grens hebben, en men moet vooral zorgen, dat de sleepers langs onder de kisten zitten, niet dwars, dan gaan de kisten stukken, als zij niet sterk zijn. Onze kapitein VERSCHUER is zeker een der beste kapiteins van Holland, als Zeeman niet alleen, maar ook als braaf man voor zijne passagiers, en zijn vaartuig, *de Louiza*, een snelzeilend barkschip. Het kantoor van HUDIG EN BLOKLUIZEN, te *Rotterdam*, is voor landverhuizers aan te bevelen. Tevens zij het allen sterk afgeraden om zich op te houden met de Nederlandsche Maatschappij gevestigd te *Nieuw-york*. De beste wijze is, dit weet ik zeker, om in *Nieuw-york*, als men verder wil reizen, niet te logeren, meest allen, die dit doen, beklagen zich later. Ook neme men geene kaart in eens naar het westen, maar van stad tot stad, b. v.: eerst van *Nieuw-york* tot *Albany* en daar raadplege men den WelEw. Heer WYCKOFF, wonende aldaar Lydiusstreet no. 100, dit is een onwaardeerbaar man voor landverhuizers. ZEw. helpt velen teregt en wel zonder eigenbelang.

Het beoefenen der Engelsche taal is van groot belang, men gebruike hiertoe de handleiding van HAKBIJL, als eene der beste en goedkoopste werkjes, het kost 90 cents en heeft ruim 200 bladzijden klein octavo.

Albany ligt 50 uren boven *Nieuw-york*. (*)

Na vriendelijke groete,

S. OSINGA.

(*) A. LEVASSEUR, zij ligt op den regter oever van den Hudson, 150 Engelsche landmijlen van *Nieuw-york*.

Osinga, S.
Rotterdam - ?
S. Osinga to friends
Rotterdam, April 1, 1847

Dear friend,

To my regret I am still here and maybe may have to remain until the 15th, and that alone, because I have made a remark to the Captain of the ship Emil over the structure of it. Understand once, in the whole ship outside of the captain's cabin, there isn't a decent seat to be found; this is neither more or less than a Dutch ell from the side of the ship, two upright poles, about 1 1/2 Dutch ell from each other, nailed fast and then above and below a plank, and there are two sleeping places one above the other, the lower one is on the bottom of the ship and the upper is on the half, and the whole area between decks I could not stand upright. Having taken all this up, I came to say to the Captain: "Captain! I find that your ship is not very well arranged for passengers." Captain: How so sir?

I: Because there are no proper seats in it.

Captain: That is not my problem. You can complain yourself to Messers Wamberrie and Krooswijk.

I: I did not speak of complaining, Captain! But if someone pays good money, then that person has a right to demand, Don't you think that? A person can't be packed in like pickle herring.

Captain: In this ship they will not be packed in. I would not take them along, etc. And also what I might say, to forgive everything; or I might apply at the owners, or the Captain might request an apology.

Everything the same, Z.W.Ed was unyielding.

The gentlemen advised me to take another ship; because if they compelled the man to take me along, then he might make it difficult for me on the trip. I have followed their advice, but the pickle herring comes to be expensive for me.

U.Ed desired to learn something about ships life, of that I can say very little, but by experience that alone I know, that a person may not smoke without permission from the Captain on the Emil, neither in the evening can a light be kindled nor foot warmers to warm the feet, and that either obligation is his own food to cook and to prepare, therefore a person has a small cookstove or galley suited for ten persons, and room for 70 containing the same.

Good Friday, 1847

So I have taken departure from my fellow travellers, who soon will shove off from shore. A gentleman and his wife and 3 children are travelling tomorrow morning, they stayed with me; and requested to go with them. They are leaving on the Barkship "Antoinette Maria" by the Captain in the cabin, and paying 400 gilders together; this did not suit me, else I would have gladly travelled with them.

April 13

Yesterday we went on board the PRINSES SOPHIA, and it is told that persons will shove off from shore the day after tomorrow (Thursday), however this is not fixed, although I desire it well, it is beginning to be boring for me here. Our fellow travellers are all from Zeeland (say Zeelanders) 180 to 190 in number.

Receive enclosed my greeting.

S. Osinga

ROTTERDAM, 1 April 1847.

Geachte Vriend!

Tot mijn leedwezen ben ik nog hier en zal tot den 15den dezer misschien moeten blijven, en dat alleen, omdat ik aan den Kapitein van het schip *Emil* eene aanmerking heb gemaakt, over de inrigting van hetzelve. Begrijp eens, in het geheele schip, t. w. buiten de kajuit, is geene fatsoenlijke zitplaats te vinden; en wat onze bedsteden zouden zijn, dit is niets meer en niets minder dan één Ned. el van de kant van het schip, twee overeind staande palen, ongeveer 1½ Ned. el van elkander, vastgespijkerd en dan boven en beneden eene plank, en dat zijn twee slaapplaatsen boven elkander, de benedenste is op den bodem van het schip, de bovenste is op de helft, en het geheele tusschendek kon ik niet overeind in staan. Dit alles opgenomen hebbende, kom ik zoo aan den Kaptein te zeggen: Kapitein! ik vind je schip niet best voor passagiers ingerigt.

Kapitein. Wie so mein Her?

Ik. Omdat er geene behoorlijke zitplaatsen in zijn.

Kapitein. Das ist meine sache nicht, sie kunnen sich beklaghen bie dem Herren Wambersie und Krooswijk.

Ik. Ik spreek van geen beklagen, Kapitein! maar als iemand zijn goed geld betaalt, dan heeft men 't ook behoorlijk te eischen, dunkt u dat ook niet? men kan iemand niet wel als pekelharing inpakken.

Kapitein. Sie sollen in das scip nicht inghepakt wérden. Ich wollen sie nicht meênemen, enz.

En wat ik ook mogt zeggen, alles te vergeefs; of ik mij bij de reders vervoegde, of den Kapitein excuus verzocht, allemaal hetzelfde, ZWEd. was onverzettelijk. — De Heeren rieden mij een ander schip te nemen; want als zij den man al dwongen mij meê te nemen dan zou hij het mij op reis toch zeer lastig kunnen maken. Ik heb dien raad gevolgd, maar die pekelharing komt mij duur te staan.

UEd. verlangde iets van het scheepsleven te vernemen, daar kan ik zeer weinig van zeggen, als bij ondervinding, dit alleen weet ik, dat men buiten permissie van den Kapitein op de *Emil* niet mag rooken, noch 's avonds licht ontsteken, noch stoven gebruiken ter verwarming der voeten, en dat ieder verpligt is zijne eigene spijs te koken en te bereiden; daarvoor heeft men eene kleine kookkagchel of combuis, geschikt voor 10 personen, en ruim 70 bevat dezelve.

Goede Vrijdag 1847. Zoo even heb ik afscheid genomen van mijne medereisgenoten, die zoo dadelijk van wal zullen steken.

Een Heer en eene dame en 3 kinderen reizen morgen af, zij zijn bij mij gelogeerd, en verzoeken mij om meê te gaan. Zij vertrekken met het Barkschip *Antoinette Maria*, bij den Kapitein in de kajuit, en betalen 400 guldens zamen; dit voegt mij niet, anders reisde ik gaarne mede.

Den 13 April. Wij zijn gisteren aan boord van de *Prinses Sophia* gegaan, en het heet dat men overmorgen (Donderdag) van wal zal steken, echter is dit nog niet vast, ofschoon ik verlang het wel, het begint mij hier te vervelen. Onze medereizigers zijn alle Zeeuwen, (*zegge Zeelanders*) 180 a 190 in getal.

Ontvang hiernevens mijne groet,

S. OSINGA.

Osinga, S.
Helvoetsluis, Zuid Holland - Albany, New York
S. Osinga to friends
Helvoetsluis, May 12-June 22, 1840

Dear Friend,

When you take this letter in your hands, it will become evident to you that it is not a good message. Our dear Houkje is no more, a short but serious sickness brought the end to her this morning at 4:30, for us such a dear life. On board there is measles, this morning at 6 o'clock after Houkje so I heard the 15th person passed away, including 14 children. How heavy this blow has struck us there is no possibility to describe; but He who has given us these dear ones, has also the right to take them back. My wife is inconsolable.

Ten days after today, 100 people will be taken off our Barkship, that will be a beneficial means to avoid the plague, till that time I would keep Sijtske on shore. Today our ship will be fumigated. We find ourselves as well yet as on shore.

Sunday, June 6

On the 12th of May after Houkje passed away we left the ship "Princess Sophia." It was impossible for us to remain any longer between decks, where indeed the sordid smell of death meets everyone. . . . . Three or four days after leaving the ship, the captain gave the order that the chests and suitcases must be brought ashore of the people, who would be going over to the "Louisa;" but the passengers would not let their chests to taken off before their departure, and so it remained the same until Pentecost, Monday, May 24 when the Louisa arrived. The following morning passengers and luggage transferred. On the 27th the Princess Sophia put out to sea; to the passengers that remained behind a person wrote that no compensation would be paid out to them. (We should receive 1 gilder per day per person if we went off from the ship Sophia.) I wrote to the ship owners and ship brokers about it, I made my complaint to the American Consul. The happy result was, that I received 30 gilders.

Monday, June 7

Because of the special favor from the Captain of the Louisa, I received the forward (in de kerk) cabin and I am therfore by myself. The forward cabin is found between that part of the between decks and the captain's cabin, and asks 30 gilders more per person. But I am not going to pay that, not a penny more. But you must not think of a church with a pulpit just like at St. Anna and an organ just like at Haarlem, that's not true, although on board we don't have

need of organ music, there are 30 Germans by us, all of them can play on different instruments and they make us forget sometimes our great sorrow.

Wednesday, June 9

Last evening, nine sailors presented themselves, that they were not being treated well therefore refused to serve the Captain. The consequence of this was that this afternoon 3 soldiers, two police-men, and an officer came on board, to fetch their leader and maybe bring him to the warship that lay nearby. The other eight chose to follow, but this was denied them. The leader's name is Thomas and he was born in Vriesland . . . . Everything seems to be working against our departure.

Thursday, June 10

Also up to the present time the eight sailors have not chosen to resume their work and subsequently the following to place on board: a boat from the warship "the Schelde" rowed by twelve sailors armed with sabres, came by our ship, and brought on board a Lieutenant from the gunboat, with seven soldiers, armed with loaded guns and sabres. After the soldiers had pulled out their bayonets and at a command had drawn themselves up in a row, the rebellious ones had to step forward, those also with knives by their side, as usual, appeared. The Lieutenant spoke to them in very strong words and advised them, as a man of honor, that as brave men they would do their duty, and that otherwise it would be necessary for all of them under guard to transport to the warship, the result being, that after a short alteration the first chosen.

Tuesday, June 22 at 6 0'clock in the morning

And so the hard jerk of the anchor being wound up awakened us, that was a sure sign of departure. I went to stand on the deck, and the first thing I heard was that the steersman gave the long awaited call by us: "Loose the sails!" These were words for us, which fell upon us as words that made us happy. And so quickly the ropes were cast from board. Enclosed is my last farewell from the Fatherland.

S. Osinga